

Sygn. akt I C 1879/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Litwińska – Bargiel

Protokolant: Edyta Szmigiel

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2016 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa ***J. M. (1)***

przeciwko ***P. W.***

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. uznać za bezskuteczną umowę darowizny zawartą w dniu 08 stycznia 2014 roku w formie aktu notarialnego Rep. A numer (...) sporządzonego przed notariuszem W. G. prowadzącą Kancelarię Notarialną w D., mocą której S. W. darował synowi – pozwanemu P. W. prawo własności działki o numerze (...), o powierzchni 14800 metrów kwadratowych, położonej w G., gmina N., dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), którą to S. W. otrzymał na mocy umowy darowizny z dnia 08 stycznia 2014 roku sporządzonej w formie aktu notarialnego Rep. A numer (...) przed notariuszem W. G. prowadzącą Kancelarię Notarialną w D. od dłużnika J. W. wobec powódki J. M. (1), której przysługuje wierzytelność wobec J. W. wynikająca z tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie Wydział I Cywilny z dnia 16 stycznia 2014 roku, sygn. akt I Ns 398/12 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności co do należności głównej w kwocie 130 700 zł;

II. zasądza od pozwanego P. W. na rzecz powódki J. M. (1) kwotę 2 952 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego powódce z urzędu;

III. nakazać pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę 1 500 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka została zwolniona.

UZASADNIENIE

Powódka J. M. (1) wystąpił przeciwko pozwanemu P. W. o uznanie umowy darowizny z dnia 8 stycznia 2014r. zawartej w formie aktu notarialnego, Rep. A 93/2014, sporządzonego przed notariuszem W. G. prowadzącą kancelarię notarialną w D., mocą której S. W. darował pozwanemu nieruchomość gruntową o powierzchni 14800m⁽²⁾, położoną w G., gmina N., dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), za bezskuteczną w stosunku do strony powodowej, której przysługuje wierzytelność wobec J. W. stwierdzona tytułem wykonawczym w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 16 stycznia 2014r., sygn. akt I Ns 398/12 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności co do należności głównej w kwocie 130700,00 zł. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Na uzasadnienie żądania pozwu powódka podała, że przysługuje jej na mocy postanowieniem z dnia 16 stycznia 2014r. Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie wierzytelność w wysokości 130700 zł wobec J. W.. Postanowieniem tym Sąd orzekł o podziale majątku pomiędzy powódką a J. W., w skład którego wchodziło między innymi prawo własności działki rolnej nr (...) o powierzchni 14800 m² położonej w G., gmina N., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Postanowieniem tym Sąd zasądził na rzecz powódki łącznie kwotę 130 700 zł i jednocześnie przyznał prawo własności w/w nieruchomości J. W.. J. W. nie wykonała niniejszego zobowiązania dobrowolnie, a powódka była zmuszona do wszczęcia egzekucji komorniczej. W toku postępowania egzekucyjnego okazało się, że dłużnik przekazał wszystkie nieruchomości wchodzące przed podziałem w skład majątku wspólnego na mocy darowizny z dnia 8 stycznia 2014r. swojemu bratu- S. W., który następnie tą samą umową darowizny przekazał prawo własności spornej nieruchomości swojemu synowi – pozwanemu. W skutek niniejszej darowizny dłużnik J. W. stał się niewypłacalny, a powódka nie może zaspokoić swojego roszczenia, co przesądza o jej pokrzywdzeniu. S. W. dokonał darowizny niniejszej nieruchomości- należącej uprzednio do dłużnika J. W.- na rzecz swojego syna P. W. na kilka dni przed dokonaniem przez Sąd podziału majątku wspólnego pomiędzy J. W. a powódką, co przesądza o celowości uniknięcia przez niego obowiązku spłat. Nadto powódka oświadczyła, że mimo uprzednich orzeczeń stanowiących o uznaniu czynności prawnych dłużnika J. W. za bezskuteczne w stosunku do niej, wierzytelność do dnia dzisiejszego nie została wyegzekwowana.

Pozwany P. W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu na jego rzecz. Podniósł przede wszystkim, iż nie została spełniona przesłanka niewypłacalności dłużnika -J. W.. Powódka ma bowiem wierzytelność wobec dłużnika w wysokości 130 700 zł. Tymczasem majątek który podlega egzekucji w zakresie spłaty przedmiotowej kwoty wielokrotnie przewyższa wartość roszczenia powódki. Powódka bowiem wszczęła postępowanie egzekucyjne przeciwko J. W., które prowadzone jest z nieruchomości wartiej według operatu szacunkowego- sporządzonego na potrzeby postępowania egzekucyjnego- znacznie więcej niż wierzytelność powódki. Egzekucja jest w toku, aktualnie jest na etapie wyznaczania licytacji. Nie można więc mówić o niewypłacalności dłużnika. Ponadto powódka nie udowodniła, że egzekucja jest bezskuteczna, ani że dłużnik miał zamiar pokrzywdzenia dłużnika, a pozwany wiedział o tym fakcie.

Powódka nie zgodziła się z argumentacją pozwanego (pismo z dnia 4 lipca 2016r.), gdyż na skutek przedmiotowej darowizny dłużnik faktycznie stał się niewypłacalny. Zadłużenie J. W. ciągle rośnie i łącznie z kosztami wynosi ok. 160 000 zł. Należy mieć na uwadze, że aktualna egzekucja jest prowadzona z udziału w nieruchomościach, których łączna wartość ok. 100 000 zł, a więc na ma realne możliwości spłaty. W ocenie powódki nie można jej zarzucić, że nie udowodniła okoliczności działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia przyszłych wierzycieli. W dacie czynności J. W. wiedział, że nie będzie w stanie spłacić byłej żony, w razie takiego rozstrzygnięcia w sprawie o podział majątku wspólnego, gdyż jego sytuacja finansowa nie dawała mu takiej możliwości. Rozporządzając więc jedynym składnikiem majątku, dającym możliwość spłaty powódki, tj. działką nr (...), doskonale zdawał sobie sprawę, że stanie się niewypłacalny, ponieważ nie posiadał innego majątku, z którego powódka mogłaby zaspokoić swoje roszczenia. J. W. powinien był się spodziewać takiego rozstrzygnięcia w sprawie o podział majątku mając na uwadze jej stan faktyczny. Pozwany otrzymał sporną nieruchomość bezpłatnie a nadto jest bratankiem dłużnika, a więc powódka nie była zobowiązana do udowodnienia fakty świadomości pozwanego, że dłużnik działa z pokrzywdzeniem wierzyciela.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany P. W. jest bratankiem J. W., tj. synem jego brata S. W..

Okoliczność bezsporna

J. W. był właścicielem min. działki nr (...) położonej w miejscowości G., gmina N. o powierzchni 14800m², dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...)

Dowód:

- kserokopia aktu notarialnego z dnia 8 stycznia 2014 roku Rep. A nr 93/2014 – k. 41-46;
- wydruk odpisu zupełnego księgi wieczystej o (...) -k. 31-36.

Na podstawie umowy darowizny sporządzonej w formie akt notarialnego z dnia 8 stycznia 2014 roku przed notariuszem W. G. z Kancelarii Notarialnej w D., Repertorium A nr 93/2014, J. W. darował swojemu bratu S. W. działkę nr (...) położoną w miejscowości G., gmina N. o powierzchni 14800m² dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Następnie na mocy tej samej umowy darowizny S. W., działając w imieniu własnym jak również w imieniu swojego syna P. W. jako pełnomocnik, darował swojemu synowi P. W. działkę rolną nr (...).

Dowód:

- kserokopia umowy darowizny z dnia 8 stycznia 2014r. , Rep. A 93/2014.

Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2014r. Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie dokonał podziału majątku wspólnego powódki J. M. (1) oraz J. W.. Postępowanie zostało zainicjowane przez powódkę, która przez cały czas jego trwania domagała się spłaty na swoją rzecz. Natomiast J. W. podawał, że nie ma środków finansowych na spłatę byłej żony, gdyż utrzymuje się z prac dorywczych oraz z funduszy uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości gruntowych stanowiących jego majątek osobisty.

Sąd ustalił, że w skład majątku wspólnego J. M. (1) oraz J. W. wchodzi prawo własności nieruchomości: działki nr (...), położonej w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą nr (...), działki nr (...), położonej w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz lokalu mieszkalnego położonego w G. 17B/1, dla którego Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o łącznej wartości 261400 zł. Po czym Sąd dokonał podziału niniejszego majątku poprzez przyznanie na wyłączną własność J. W. wszystkie składniki zasądając jednocześnie spłatę na rzecz powódki J. M. (3) w kwocie 130700 zł.

Postanowieniem z dnia 03 marca 2014r. Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie nadał klauzulę wykonalności na w/w postanowienie w części dotyczącej zasądzonych spłat na rzecz J. M. (1).

Dowód:

- dokumenty w aktach Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie o sygn. I Ns 398/12;
- zeznania powódki J. M. (1)- k CD 63.

Na podstawie powyżej wskazanego tytułu wykonawczego strona powodowa wszczęła w dniu 12 marca 2014 roku postępowania egzekucyjne przeciwko J. W., które Komornik Sądowy przy Sadzie Rejonowym w Dzierżoniowie T. M. prowadzi pod sygn. akt Km 751/14.

W toku postępowania została wszczęta egzekucja z udziału w nieruchomości, tj. z działki nr (...), położonej w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...), z działki nr (...) położonej w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) oraz z lokalu mieszkalnego nr (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych położonego w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...).

W toku postępowania dłużnik J. W. złożył wyjaśnienia, w których podał, że nie posiada żadnego majątku z którego można byłby prowadzić egzekucję. Ujawnił, iż nie jest właścicielem nieruchomości, gdyż wszystkie które posiada darował bratu w styczniu 2014r. Nie osiąga dochodów, a utrzymuje się z prac dorywczych. Płaci alimenty na córkę ze środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości gruntowej. Oświadczył, że nie zamierza spłacić zadłużenia z powodu braku możliwości zarobkowych

Dowód:

- a kta egzekucyjne Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżonowie T. M. o sygn. Km 751/14.

Wyrokiem z dnia 29 września 2014r. Sąd Okręgowy w Świdnicy w sprawie o sygn. akt I C 1048/14 uznał za bezskuteczną umowę darowizny z dnia 8 stycznia 2014r. sporządzoną w formie aktu notarialnego Rep. A (...) przed notariuszem W. G. prowadzącą Kancelarię Notarialną w D., w części w której dłużnik J. W. darował bratu- pozwanemu S. W. udział wynoszący 1/2 części nieruchomości rolnej, obejmującej działkę gruntu nr (...) o powierzchni 1043m² położonej w G. numer 17b, gmina N., dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz udział wynoszący 1/2 części w lokalu mieszkalnym numer (...) położonego w G. numer 17b, gmina N., dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą nr (...) wobec powódki J. M. (1), której przysługuje wierzytelność wobec J. W. wynikająca z tytułu wykonawczego- postanowienie Sądu Rejonowego w Dzierżonowie Wydział I Cywilny z dnia 16 stycznia 2014r. sygn. akt I Ns 398/12 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności- co do należności głównej w kwocie 130700,00 zł.

Dowód:

- kserokopia wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy w sprawie o sygn. akt IC 1048/14 z dnia 29.09.2014r.-k.40.

W związku z powyższym wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy Komornik Sądy przy Sądzie Rejonowym w Dzierżonowie T. M. wszczął egzekucję z udziału w nieruchomości stanowiących działkę nr (...), położoną w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) oraz z lokal mieszkalny nr (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych położonego w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...), których ujawnionym właścicielem jest pozwany S. W.. Tym samym egzekucja jest prowadzona z całych tych nieruchomości, tj. z udziału dłużnika J. W. oraz z udziału S. W..

Ponadto rozszerzono egzekucję o kwotę 3600 zł zasądzoną od pozwanego S. W. mocą powyższego wyroku Sądu Okręgowego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W toku postępowania egzekucyjnego dokonano opisu i oszacowania wartości nieruchomości. Biegły sądowy uznał, że wartość rynkowa na dzień 27 marca 2015r. nieruchomości gruntowej zabudowanej w granicach działki nr (...), obręb G., dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) wynosi 33 200 zł, a lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) wynosi 166 800 zł.

Na dzień 20 maja 2015r. zaległość dłużnika J. W. wobec powódki wynosiła 155 708,43 zł.

Na dzień 06 października 2015r. został wyznaczony termin pierwszej licytacji nieruchomości lokalowej oraz działki nr (...). Jednak ze względu na złożenie przez dłużnika skargi nie doszło do licytacji.

Dowód:

- a kta egzekucyjne Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżonowie T. M. o sygn. Km 751/14.

Wyrokiem z dnia Sąd Rejonowy w Dzierżonowie w sprawie o sygn. akt I C 1048/14 uznał za bezskuteczną umowę darowizny z dnia 8 stycznia 2014r. sporządzoną w formie aktu notarialnego Rep. A (...) przed notariuszem W. G. prowadzącą Kancelarię Notarialną w D., w części w której dłużnik J. W. darował bratu- pozwanemu S. W. prawo własności udziału wynoszącego 1/4 części w prawie własności działki zabudowanej budynkami gospodarczymi numer (...) o powierzchni 2165m² położonej w G., gmina N. dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą KW (...) oraz prawo własności działki nr (...) o powierzchni 14800m², dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą nr (...) wobec powódki J. M. (1), której przysługuje wierzytelność wobec J. W. wynikająca z tytułu wykonawczego- postanowienie Sądu Rejonowego w Dzierżonowie Wydział I Cywilny

z dnia 16 stycznia 2014r. sygn. akt I Ns 398/12 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności- co do należności głównej w kwocie 130700,00 zł. Apelacja pozwanego została oddalona.

Dowód:

- wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie w sprawie o sygn. akt IC 1048/14 z dnia 29.09.2014r. oraz Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 15.10.2015r., sygn.. akt II Ca 670/15- akta sprawy IC 1048/14.

W związku z treścią powyższego wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie powódka w dniu 4 grudnia 2015r. wszczęła dodatkowo egzekucję z udziału w wysokości 1/4 części w prawie własności działki zabudowanej budynkami gospodarczymi o nr 107/2, dla której jest prowadzona księga wieczysta nr (...). Ujawniono ostrzeżenie w dziale III wskazanej księgi wieczystej o wszczęciu postępowania egzekucyjnego.

Dowód:

- akta egzekucyjne Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie T. M. o sygn. Km 751/14.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo jest zasadne.

W niniejszej sprawie powódka J. M. (1) wniosła o uznanie umowy darowizny w części dotyczącej działki rolnej o nr 15 o powierzchni 14800m² położonej w G., gmina N., dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), zawartej w dniu 08 stycznia 2014 roku pomiędzy S. W. a pozwanym P. W., w formie aktu notarialnego, w Kancelarii Notarialnej w D. przed notariuszem W. G., Repertorium A nr 93/2014 – za bezskuteczną w stosunku do niej. Należy dodać, iż na mocy tego samego aktu notarialnego S. W. stał się właścicielem przedmiotowej nieruchomości w drodze darowizny otrzymanej od swojego brata J. W.- dłużnika powódki. Powódka podniosła, iż zaskarżona umowa darowizny pomiędzy S. i P. W. została zawarta z jej pokrzywdzeniem, albowiem uniemożliwia zaspokojenie przysługującej jej wierzytelności wobec dłużnika J. W., stwierdzonej tytułem wykonawczym z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie o sygn. akt I Ns 398/12 w wysokości 130700 zł.

W świetle treści żądania pozwu i jego uzasadnienia nie ma wątpliwości, iż strona powodowa wystąpiła w rozpoznawanej sprawie z tzw. skargą pauliańską uregulowaną w przepisach art. 527-534 k.c., których celem jest ochrona wierzyciela przed działaniami dłużnika zmierzającymi do jego pokrzywdzenia przez pozbawienie go możliwości zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności osobistej dłużnik odpowiada za zobowiązanie zasadniczo całym swoim majątkiem – zarówno obecnym, jak i przyszłym, z tym że w praktyce wierzyciel może liczyć na zaspokojenie swojej należności tylko z majątku dłużnika istniejącego w chwili realizacji roszczenia. Zaciągnięcie zobowiązania nie wpływa na swobodę dłużnika w dysponowaniu swoim majątkiem. Pomimo istnienia długów może on nadal rozporządzać swoimi prawami majątkowymi, jak również zaciągać nowe zobowiązania. Wskutek takich działań majątek dłużnika może jednak zostać doprowadzony do stanu uniemożliwiającego lub zagrażającego zaspokojeniu wierzyciela, który w związku z tym ponosi ryzyko niewypłacalności dłużnika (A. Ohanowicz (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 944).

Celem instytucji skargi pauliańskiej jest ochrona interesów wierzyciela na wypadek niełojalnego (czy wręcz nieuczciwego) postępowania dłużnika, który z pokrzywdzeniem wierzyciela wyzbywa się składników swego majątku na rzecz osób trzecich lub majątek ten obciąża, zaciągając kolejne zobowiązania, i w ten sposób stwarza lub pogłębia stan swojej niewypłacalności (M. Pyziak-Szafnicka (w:) System prawa prywatnego, t. 6, s. 1226 i n.).

Podstawę prawną roszczeń powódki stanowiły przepisy art. 527-534 k.c. Zgodnie z pierwszym z wymienionych przepisów, gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu

należytej staranności mogła się dowiedzieć. Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Zgodnie z art. 531 § 1 i 2 k.c., uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli następuje w drodze powództwa (skargi pauliańskiej) lub zarzutu przeciwko osobie trzeciej, która wskutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową. W wypadku gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią, wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko osobie, na której rzecz rozporządzenie nastąpiło, jeżeli osoba ta wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną albo jeżeli rozporządzenie było nieodpłatne. Zgodnie z art. 530 kc przepisy dotyczące skargi pauliańskiej stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy dłużnik działał w zamiarze pokrzywdzenia przyszłych wierzycieli. Jeżeli jednak osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową odpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną tylko wtedy, gdy osoba trzecia o zamiarze dłużnika wiedziała. W świetle wskazanych przepisów uwzględnienie powództwa opartego na nich nastąpi tylko wówczas, gdy wierzyciel udowodni, że:

- a) przysługuje mu wierzytelność względem dłużnika,
- b) dłużnik dokonał czynności prawnej z osobą trzecią,
- c) w wyniku tej czynności prawnej osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową,
- d) przedmiotowa czynność prawna została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli,
- e) przy dokonaniu czynności prawnej dłużnik działał z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli,
- f) osoba trzecia wiedziała o tym, iż dłużnik działał z zamiarem pokrzywdzenia przyszłych wierzycieli.

Wszystkie wskazane przesłanki muszą przy tym wystąpić łącznie, a ciężar ich udowodnienia spoczywa na wierzycielu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 20 listopada 1996 roku, I ACr 306/96, „Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Lublinie” 1997, nr 2, poz. 9; K. Pietrzykowski, Kodeks cywilny. Komentarz, tom I, Warszawa 2002, s. 1277). Niekiedy jednak obowiązek udowodnienia niektórych z wymienionych przesłanek zostaje złagodzony przez wprowadzenie odpowiednich domniemań prawnych, a nawet wierzyciel zostaje z niego w całości zwolniony.

Odnosząc się do pierwszej z ww. przesłanek Sąd wskazał, iż wierzycielem przyszłym w rozumieniu tego przepisu jest taki wierzyciel, którego wierzytelność jeszcze nie istnieje w sensie prawnym w chwili dokonywania przez dłużnika (przyszłego dłużnika) czynności prawnej w warunkach określonych w art. 527 § 1 k.c. Chodzi zatem o sytuację, gdy dłużnik najpierw dokonuje czynności powodujących jego niewypłacalność a dopiero potem powstaje jego zobowiązanie w stosunku do wierzyciela. Nie jest przy tym konieczne, aby powstanie wierzytelności przyszłej było do końca pewne, w szczególności by w chwili dokonywania czynności prawnej dłużnik znał przyszłych wierzycieli lub wiedział, kiedy i jakie wierzytelności powstaną. Wystarczy by dłużnik działał z zamiarem pokrzywdzenia swoich ewentualnych przyszłych wierzycieli. Chroniona wierzytelność powinna istnieć w chwili wniesienia skargi paulińskiej, a co najmniej w chwili wyrokowania.

W dniu dokonywania zaskarżonej umowy darowizny, tj., w dniu 8 stycznia 2014r., wierzytelność powódki jeszcze nie istniała, gdyż powstała w dniu 16 stycznia 2014r., a więc mamy do czynienia z pokrzywdzeniem przyszłego wierzyciela. Jednakże na dzień wniesienia powództwa w niniejszej sprawie, tj. na dzień 29 grudnia 2015r. ta wierzytelność bezspornie istniała. Wynika to z dowodu z dokumentów w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie o sygn. akt I Ns 398/14. Bezspornym jest także, że wskazany tytuł egzekucyjny został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Zresztą fakt ten nie był kwestionowany przez pozwanego.

Po drugie, nie budzi także wątpliwości fakt, że J. W. był właścicielem działki rolnej o nr 15 o powierzchni 14800m² położonej w G., gmina N., dla której Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), a następnie na podstawie umowy darowizny z dnia 08 stycznia 2014 roku - darował te nieruchomości swojemu bratu- S. W., który następnie w tym samym akcie notarialnym darowała ją swojemu synowi- pozwanemu P. W.. Wbrew

twierdzeniem strony powodowej niniejsze nieruchomości stanowiły majątek osobisty dłużnika J. W.. Tym samym mógł on nim swobodnie dysponować przed dokonaniem przez sąd podziału majątku wspólnego powódki i dłużnika J. W.. Wynika to bowiem z dowodu z dokumentu w postaci aktu notarialnego z dnia 08 stycznia 2014 roku sporządzonego w Kancelarii Notarialnej w D. przed notariuszem W. G., Repertorium A numer (...) oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie o podział majątku, gdzie w pkt. I został ustalony skład majątku wspólnego powódki i dłużnika J. W..

Przechodząc do oceny drugiej z przesłanek skargi pauliańskiej, jaką jest dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią, wskazać należy, że powódka zaskarżyła umowę darowizny z dnia 8 stycznia 2014r. pomiędzy S. W. i P. W.. Tym samym nie była to umowa zawarta przez jej dłużnika J. W.. Nie ulega wątpliwości, że dłużnik był właścicielem działki nr (...), której prawo własności -na mocy darowizny z dnia 8 stycznia 2014r.- przeniósł na S. W.. Czynność ta została uznana za bezskuteczna względem powódki na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 28 maja 2015r. (sygn. akt IC 2031/14). Następnie S. W. działając w imieniu własnym oraz jako pełnomocnik P. W. darował niniejszą nieruchomość pozwanemu. Do czynności prawnej pozwanego i S. W. zastosowanie może znaleźć jedynie przepis art. 531 § 2 k.c., zgodnie z którym, w wypadku gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią, wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko osobie, na której rzecz rozporządzenie nastąpiło, jeżeli osoba ta wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną albo jeżeli rozporządzenie było nieodpłatne. W ocenie Sądu, powódka mogła wystąpić z *actio pauliana* bezpośrednio przeciwko pozwanemu P. W. z uwagi na fakt, iż rozporządzenie S. W. na jego rzecz było nieodpłatne. W sprawie zbędne okazało się zatem badanie stanu wiedzy pozwanego co do okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną.

Nie budzi przy tym wątpliwości, że w wyniku opisanej powyżej czynności prawnej- umowy darowizny spornej nieruchomości -pozwany uzyskał korzyść majątkową, a mianowicie prawo własności tych nieruchomości. Należy podkreślić, że w przepisie art. 527 § 1 k.c. nie chodzi o korzyść majątkową w sensie potocznym, utożsamianą np. z nabyciem rzeczy za cenę niższą od wartości tej rzeczy, kiedy to za „korzyść” uważa się różnicę między wartością rynkową rzeczy, a zapłaconą ceną. Korzyścią majątkową w rozumieniu omawianego przepisu jest nabycie przez osobę trzecią prawa majątkowego przedstawiającego pewną wartość, przy czym drugorzędne znaczenie ma cena nabycia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 października 1999 roku, I ACa 638/99, OSA 2002, nr 2, poz. 14). W niniejszej sprawie pozwany otrzymała tak rozumianą korzyść majątkową. Warto przy tym zauważyć, że nawet przy przyjęciu potocznego znaczenia tego pojęcia na gruncie omawianych przepisów także uzyskał on taką korzyść, gdyż otrzymała przedmiotowe prawo majątkowe nieodpłatnie.

W ocenie Sądu wskazana czynność prawna dokonana została jednocześnie z pokrzywdzeniem wierzycieli. Wedle bowiem przepisu art. 527 § 2 k.c., czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Przy czym ustawodawca nie zdefiniował pojęcia niewypłacalności na potrzeby instytucji skargi pauliańskiej. W doktrynie oraz w orzecznictwie na ogół przyjmuje się, że niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 § 2 k.c. oznacza taką sytuację, gdy majątek dłużnika nie wystarcza na pokrycie wszystkich jego długów. Po stronie dłużnika zachodzi brak możliwości wywiązania się z zobowiązań finansowych (tak min. wyrok SN z dnia 24 listopada 2000 roku, V CKN 149/00, niepublikowany; wyrok SN z dnia 24 stycznia 2000 roku, III CKN 554/98, niepublikowany). W orzecznictwie przyjmuje się, że dłużnik staje się niewypłacalny w wyższym stopniu także wtedy, gdy zaspokojenie można uzyskać z dodatkowym znacznym nakładem kosztów, czasu i ryzyka, co oznacza, iż pokrzywdzenie powstaje również na skutek takiego stanu faktycznego majątku dłużnika, który powoduje niemożność, utrudnienie lub odwleczenie zaspokojenia wierzyciela (por. wyrok SN z dnia 28 listopada 2001 roku, IV CKN 525/00, niepublikowany). Niewypłacalność lub jej pogłębienie musi być jednocześnie następstwem dokonania zaskarżonej czynności prawnej, co oznacza, że bez tej czynności wskazany stan majątkowy nie wystąpiłby po stronie dłużnika (por. K. Pietrzykowski, Kodeks cywilny. Komentarz, tom I, Warszawa 2002, s. 1281-1282).

Stan pokrzywdzenia wierzycieli ocenia się przy tym nie według chwili dokonania zaskarżonej czynności prawnej, lecz według chwili wniesienia skargi i orzekania w tym przedmiocie (tak min. wyrok SN z dnia 22 marca 2001 roku, V CKN 280/00, niepublikowany; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 listopada 1997 roku, I ACa 737/97,

„Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie” 1998, nr 4, poz. 36; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 07 grudnia 1995 roku, I ACr 967/95, „Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie” 1996, nr 10, poz. 46). Jest to o tyle istotne, że sam fakt dokonania przez dłużnika niekorzystnego rozporządzenia majątkowego nie uzasadnia jeszcze jego podważenia. Skarga wierzyciela nie będzie, bowiem zasadna, jeżeli w majątku dłużnika będą inne składniki pozwalające na zaspokojenie. Przeniesienie momentu oceny zachowania dłużnika na chwilę późniejszą stwarza mu możliwość podjęcia działań zmierzających do uiszczenia należności na rzecz wierzyciela. Bezczyнность dłużnika w tym zakresie pozwala na uznanie, że działał on z zamiarem zaszkodzenia wierzycielowi. Pokrzywdzenie wierzyciela nie może być jednak wprost utożsamiane ze szkodą w takim znaczeniu, jakie temu pojęciu nadaje się w prawie cywilnym. Oznacza ono tylko możliwość powstania szkody, wyrażającą się w złej prognozie, co do możliwości spełnienia przez dłużnika świadczenia.

Zgodnie z powyższym dla określenia przesłanki niewypłacalności należy porównać faktyczny stan majątkowy dłużnika oraz wysokość jego zobowiązań. Dłużnik J. W. w chwili wniesienia powództwa oraz w chwili orzekania posiadał majątek w postaci:- udział w wysokości 1/2 w prawie własności:

- działki nr (...), położonej w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...)

- lokalu mieszkalnego nr (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych położonego w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...).

Dłużnikowi przysługuje prawo własności tych nieruchomości na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Dzierżonowie z dnia 16 stycznia 2014r. wydane w sprawie o sygn, akt I Ns 398/12, tj, na skutek podziału majątku wspólnego. Współwłaściciel w udziale w wysokości 1/2 obu tych nieruchomości jest pozwany S. W. na podstawie umowy darowizny z dnia 8 stycznia 2014r.

Na skutek wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 29 września 2014r. w sprawie o sygn. akt IC 1048/14 umowa darowizny pomiędzy J. i S. W. w części dotycząca udziału w wysokości 1/2 w prawie własności działki nr (...), położonej w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) oraz lokalu mieszkalnego nr (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych położonego w G. 17B, dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) została uznana za bezskuteczną wobec powódki. W konsekwencji czego postępowanie egzekucyjne na rzecz powódki toczy się z całych obu nieruchomości. Nadto wyrokiem z dnia Sąd Rejonowy w Dzierżonowie z dnia 28 maja 2015r. w sprawie o sygn. akt IC 2031/14 uznał umowę darowizny z dnia 8 stycznia 2014r. za bezskuteczną względem powódki w części dotyczącej udziału wynoszącego 1/4 części w prawie własności działki zabudowanej budynkami gospodarczymi numer (...) o powierzchni 2165m2 położonej w G., gmina N. dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą KW (...) oraz działki rolnej nr (...) o powierzchni 14800m2 położonej w G., gmina N. ,dla której Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą nr (...). Jednakże wyroki Sądów uwzględniający skargę paulańską do w/w nieruchomości nie oznaczają, że te składniki wróciły do majątku dłużnika.

W rezultacie orzeczenia uwzględniającego skargę paulańską, które ma charakter konstytutywny i wywołuje skutki ex tunc, zaskarżona umowa w stosunku do wierzyciela, który wystąpił o uznanie jej za bezskuteczną, traktowana jest tak, jakby w ogóle nie była zawarta. Uznanie umowy za bezskuteczną jedynie wobec określonego wierzyciela oznacza, że umowa ta pozostaje ważna i nadal wywołuje zamierzone przez strony skutki prawne (wyrok SA w Warszawie z dnia 11 lipca 2012 r., I ACa 1230/11, LEX nr 1216421). Wyrok uznający na podstawie art. 527 k.c. bezskuteczność określonej czynności prawnej przenoszącej przedmiot lub prawo z majątku dłużnika do majątku osoby trzeciej nie powoduje ich powrotu do majątku dłużnika, lecz jedynie daje wierzycielowi prawo zaspokojenia się z tego przedmiotu lub prawa, pozostających w majątku osoby trzeciej, przed jej wierzycielami. Wierzyciel może prowadzić egzekucję z tego przedmiotu lub prawa na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko dłużnikowi, bez konieczności uzyskania tytułu wykonawczego przeciwko osobie trzeciej (postanowienie SN z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV CSK 375/10, LEX nr 786396; por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 7 października 2011 r., II CSK 3/11, LEX nr 1043997).

Niniejsze prawo własności nieruchomości w postaci lokalu i działki (...) zostały wycenione na potrzeby postępowania egzekucyjnego przez biegłego sądowego i ich wartość na dzień 27 marca 2015r. wynosi łącznie 200 000 zł. Należy podkreślić, iż ta kwota dotyczy całego prawa własności obu nieruchomości, a w skład majątku dłużnika – mając na uwadze powyższe uwagi dotyczące skuteczności wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 29 września 2014r. - wchodzi udział w prawie własności w/w nieruchomości w wysokości 1/2. W konsekwencji należy uznać, iż wartość majątku dłużnika wynosi 100 000 zł. Przy czym jest to jedynym skutecznym sposobem egzekucji. Dłużnik J. W. bowiem nie posiada żadnych innych dochodów ani także żadnych przedmiotów majątkowych, z których można byłoby zaspokoić jego dług, a w tym dług strony powodowej. Z akt spraw egzekucyjnej Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie T. M. o sygn. Km 751/14 wynika, że na dzień orzekania w niniejszej sprawie zadłużenie dłużnika wynosi na łączną sumę około 160 000 zł. Porównując zatem stan zadłużenia dłużnika oraz możliwości jego spłacenia - wątpliwości nie budzi, iż zaspokojenie wierzyciela nie nastąpi w całości.

Jednocześnie Sąd doszedł do przekonania, że ujawnione w niniejszej sprawie okoliczności wskazują, iż w wyniku zaskarżonej czynności dłużnika J. W. stała się niewypłacalny w wyższym stopniu, gdyż wyzbył się składników majątku, z których mogło nastąpić zaspokojenie wierzytelności powódki, a w zamian nie uzyskał żadnego ekwiwalentu, który mógłby być przeznaczony na zaspokojenie roszczeń jego wierzycieli. Istotne bowiem jest to, iż bratanek dłużnika – pozwany - nabyła prawa majątkowe, z których mogła być prowadzona egzekucja.

Reasumując powyższe, w ocenie Sądu w niniejszej sprawie obecna sytuacja majątkowa dłużnika J. W. nie umożliwia zaspokojenia wierzytelności strony powodowej w wystarczającym zakresie oraz powoduje, że w przyszłości takie zaspokojenie może nastąpić ze znacznie większym nakładem kosztów i czasu w porównaniu z sytuacją majątkową dłużnika istniejącą przed dokonaniem zaskarżonej darowizny. Tym samym natapiało pokrzywdzenie po stronie powódki na skutek zaskarżonej umowy darowizny.

Ostatnie przesłanki mają charakter subiektywny, ponieważ wiążą się ze sferą intelektualną i wolicjonalną stron uczestniczących w zaskarżonej czynności prawnej. Artykuł 530 k.c. zaostrza przesłanki subiektywne, uzależniając skuteczność ochrony wierzyciela od istnienia po stronie dłużnika zamiaru pokrzywdzenia wierzyciela.

Przesłanka ta jest spełniona, jeżeli w chwili dokonywania czynności dłużnik obejmuje świadomością lub przynajmniej mógł i powinien zdać sobie sprawę, przy zachowaniu należytej staranności, że w przyszłości będą wchodzić w grę jakieś zobowiązania, jak też, jaki skutek czynność wywoła w jego majątku. Nie jest przy tym istotne, czy zna osobę przyszłego wierzyciela, kiedy powstaną zobowiązania i jakie będą ich rozmiary. Jego działanie nastawione jest na pomniejszenie swego majątku w celu uczynienia niemożliwym zaspokojenie przyszłego wierzyciela albo ograniczenie takiej możliwości. Po wykazaniu przez wierzyciela, że dokonując krzywdzącej czynności, dłużnik działał z takim właśnie zamiarem, odpowiednie zastosowanie mieć będą przepisy art. 527 i nast. k.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest stanowisko, zgodnie z którym, zwrotu "dłużnik działa w zamiarze pokrzywdzenia przyszłych wierzycieli oznacza świadome dążenie do pokrzywdzenia, zamiar zmniejszenia majątku, działanie w celu uniemożliwienia lub przynajmniej ograniczenia możliwości zaspokojenia (tak SN wyroku z dnia 28 marca 2003 r. IV CKN 1965/00).

Uregulowanie art. 530 k.c. jest potwierdzeniem szerokiej ochrony wierzyciela, która dotyczy zarówno zobowiązań istniejących w chwili dokonywania czynności rozporządzającej, jak również tych, które powstaną w przyszłości. Wprowadza jednak równowagę pomiędzy zabezpieczeniem interesów przyszłego wierzyciela i dłużnika przez ograniczenie swobody dysponowania majątkiem jedynie do rozmyślnego dążenia do uwolnienia się od spełnienia zobowiązania, którego powstanie w przyszłości jest realne. Nie ma podstaw do przyjęcia, że zakresem ochrony przyszłego wierzyciela nie jest objęta taka sytuacja, w której dłużnik rozporządza istotnymi składnikami swojego majątku, posiadając nierozliczone zobowiązania z tytułu podziału majątku wspólnego jego i jego byłej żony.

W stanie faktycznej niniejszej sprawy przesłanka zamiaru pokrzywdzenia przyszłych wierzycieli została spełniona. Sąd ustalił, że dłużnik J. W. wiedział, że nie będąc w stanie spłacić byłej żony, gdyby takie rozstrzygnięcie zapadło

w sprawie o podział majątku wspólnego, bo jego sytuacja finansowa nie pozwalała na to. Takie ustalenia można bowiem wyjść zapoznając się z dokumentami zgromadzonymi w aktach sprawy tut. Sądu o sygn.. akt INs 398/12. Rozporządzając jedynymi wartościowymi składnikami swojego majątku, tj. nieruchomościami, między innymi w drodze zaskarżonej umowy darowizny miał świadomość, że będzie niewypłacalny, że to będzie stan stały. Poza prawem własności nieruchomości nie posiadał innych składników majątkowych z których wierzyciel mógłby się zaspokoić ani nie osiągał dochodów.

Ponadto powstanie wierzytelności wobec powódki na dzień dokonania zaskarżonej umowy darowizny było realne. Sąd, dokonując podziału majątku wspólnego dłużnika i jego byłej żony- powódki, uwzględnił stanowisko byłej żony i przyznał mu na wyłączną własność cały majątek wspólny zasądzając jednocześnie spłaty na rzecz byłej żony. Stanowisko powódki w toku postępowania działowego było konsekwentne i uzasadnione istnieniem konfliktu pomiędzy powódką a jej byłym mężem i jego rodziną, która zamieszkiwała w nieruchomości objętej wnioskiem o podział majątku wspólnego. Jednocześnie dłużnik nie zaproponował racjonalnego sposobu podziału majątku wspólnego, powoływał się tylko na brak środków na spłatę byłej żony. Tym samym dłużnik powinien był się liczyć z takim rozstrzygnięciem sprawy działowej. Miał także świadomość wysokości przyszłej spłaty na rzecz byłej żony, skoro cały majątek wspólny został wyceniony przez biegłego sądowego.

Dłużnik podkreślał, że nie ukrywał w toku postępowania działowego, że nie ma środków na spłatę byłej żony. Jednakże do dnia 8 stycznia 2014r. posiadał majątek w postaci prawa własności nieruchomości, między innymi objętej rozpoznawanym pozwem działki nr (...). W świetle tego, należy zadać sobie pytanie -w jakim celu dłużnik wyzbył się jedynych istotnych składników majątkowych, tj. nieruchomości, bez uzyskania ekwiwalentu? W ocenie Sądy, aby uniemożliwić przyszedłemu wierzycielowi-powódce uzyskania zaspokojenia jej roszczeń z tytułu podziału majątku wspólnego. Tym samym działał z zamiarem pokrzywdzenia przyszłego wierzyciela - powódki.

W sprawie znajdował zastosowanie przepis art. 531 § 2 k.c., zgodnie z którym, w wypadku gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią, wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko osobie, na której rzecz rozporządzenie nastąpiło, jeżeli osoba ta wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną albo jeżeli rozporządzenie było nieodpłatne. Jak wynika z § 7 umowy z dnia 8 stycznia 2014 r., S. W. darował pozwanemu prawo własności działki nr (...), dla której jest prowadzona księga wieczyste nr (...). W samej czynności prawnej, w oparciu o którą doszło do nabycia prawa własności przedmiotowej nieruchomości przez pozwanego, dłużnik J. W. już nie uczestniczył. Darowanie nieruchomości dokonał bowiem S. W. już po nabyciu własności nieruchomości od dłużnika J. W.. Powódka ma możliwość żądania uznania czynności dokonanej przez S. W. za bezskuteczne z uwagi na okoliczność, iż dokonał on jej na rzecz pozwanego P. W. nieodpłatnie. Jest to zresztą zrozumiałe albowiem do tego sprowadza się istota umowy darowizny (art. 888 § 1 k.c.).

Podsumowując, w sprawie spełnione zostały wszystkie przesłanki do uznania bezskuteczności dokonanej przez S. W. czynności prawnej – umowy darowizny na rzecz pozwanego P. W..

Z tych względów, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Zgodnie z treścią art. 98 § 2 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego. Stosownie natomiast do treści przepisów art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Wedle z kolei przepisu art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W związku więc z tym, że pozwany w całości przegrał proces należało go obciążyć obowiązkiem zwrotu kosztów poniesionych przez powódkę.

Do tych kosztów zaliczyć należało tylko wynagrodzenie adwokata z urzędu w kwocie 2952 zł, gdyż powódka została zwolniona od kosztów sądowych w całości (pkt. II wyroku). Wysokości wynagrodzenie adwokata ustanowionego z urzędu dla strony powodowej Sąd przyznał w stawce minimalnej, która przy określeniu wartości przedmiotu sporu na kwotę 30.000, 00 zł, wyniosła 2400 zł (zgodnie z obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 202r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu). Zgodnie ponadto z § 2 pkt. 3 tego rozporządzenia w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, opłaty za czynności adwokata sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach. W dniu orzekania stawka podatku VAT od wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu wynosiła 23 %, a więc należało podnieść wynagrodzenie adwokata strony powodowej o kwotę 552 zł (23% z 2400 zł).

Mając powyższe na uwadze, na mocy wskazanych przepisów, Sąd orzekł jak w punkcie II wyroku.

O nieuiszczonych kosztach sądowych obejmujących opłatę od pozwu w kwocie 1 500 zł, od uiszczenia której powódka był zwolniony, Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c., nakazując ściągnąć tę kwotę od pozwanego (pkt III sentencji wyroku).